

תלמידים יקרים!

בשיעור שעבר למדנו על הקשיים שהיו מנת חלקם של היהודים תחת שלטון הנציבים. בתקופה זו חיו ופעלו בארץ **מתונים וקנאים** שהיו חלוקים ביניהם לגבי הגישה בה יש לנקוט כלפי השלטון הרומי. קראו את הפיסקה הראשונה בעמוד 111 בספר הלימוד וכן את הפיסקה "המרד הגדול" בתחתית העמוד.

כתבו טיעון בעד הכרזת מרד נגד הרומאים וטיעון נגד הכרזת מרד. תוכלו להיעזר בטבלה שערכנו בשיעור הקודם.

טיעון בעד הכרזת מרד:

טיעון נגד הכרזת מרד:

לפניכם חלקים מנאום שנשא אגריפס השני ובו טיעונים נגד יציאה למרד נגד השלטון הרומי (פרטים על ייחוסו ופעלו מופיעים בתחתית עמוד 112 בספר הלימוד).

משימה: קראו את טיעוניו של אגריפס. לצד כל טיעון, כתבו טיעון נגדי המתייחס לסיבה שהעלה אגריפס נגד יציאה למרד. (ראו דוגמא בטיעון הראשון)

נאומו של אגריפס השני

"ועכשיו החנו בעצמכם כל נימוק ותיווכחו לדעת מה רפה נימוק המלחמה. דבר זה יפה גראש ובראשונה נגד האפטרופסים [הנציבים].. הכל מודים שהפקידים הרומאים הם נוקשים ללא נשוא, אבל אין זאת אומרת שכל הרומאים והקיסר הכלל, הם לא הוגנים כלפיכם.. שכן לא לנצח יישאר אותו אפטרופוס, וייתכן שההבאים במקומו יהיו מתונים יותר, ואילו המלחמה, כיוון שהתחילה לנוע, שוב קשה לעוצרה.."

(חגי, שמואל (עורך). יוסף בן מתתיהו (יוספוס פלביוס): **מלחמת היהודים**. ירושלים: הוצאת ראובן מס, תשנ"ג (1993), עמ' 126-127)

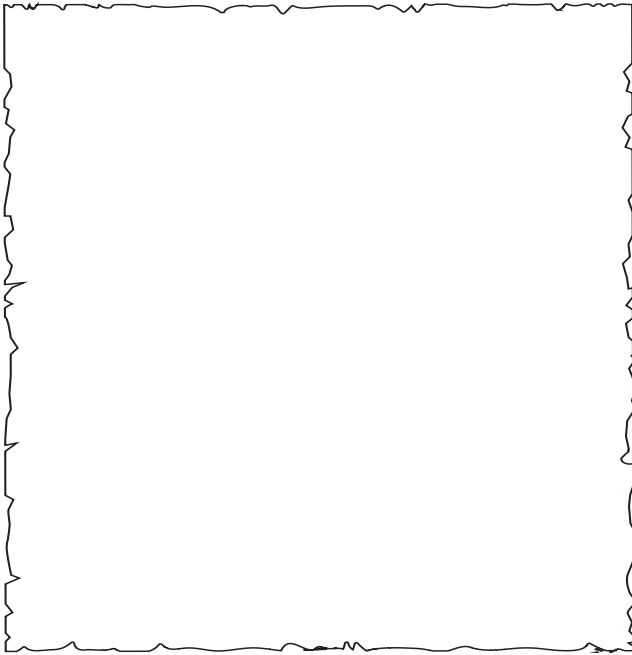
הטיעון שלכם

לא מדובר על נציב אחד שהיה לא הוגן. כמעט כל הנציבים, בזה אחר זה, שלטו בעריצות ובאכזריות. הם בזים לדת היהודית ולמנהגיה. הם מעדיפים את האוכלוסייה הנוכרית בארץ וכל רצונם להתעשר על חשבון הציבור היהודי בארץ אשר נאנק קשות תחת עול המיסים ומסעות הביזה. מציאות זו לא תשתנה שכן גם הקיסר נהנה מהכספים שזורמים אליו. ניסיון העבר מלמד אותנו שכל נציב אכזר יותר מקודמו. אין לנו אומן בשלטון הרומי וגם לא תקווה שהמצב ישתפר.

הטיעון שלכם

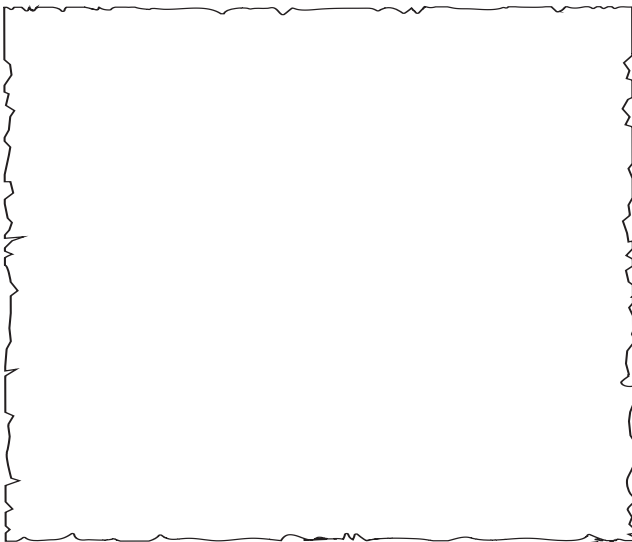
"היכן החילות שלכם? היכן כלי הזין שאתם נשענים עליהם? היכן שריו הצי שלכם עבו אתם חושבים לטאטא את מימי הרומאים? היכן האוצר הרחב שלכם לכיסוי הוצאות המסע? .. כלום לא נסוגו צבאותינו הרבה פעמים אפילו מפני העמים השכנים, בעוד שהכוח הרומאי עדיין בלתי מנוצח בכל העולם הנושא? ... כלום עשירים אתם מהני גליה, חזקים מהני גרמניה? נבונים יותר מן היוונים? מרובים יותר מכל עמי העולם? מהו הדבר הנוסף בכם ביטחון להתקומם נגד הרומאים?"

(חגי, שמואל (עורך). יוסף בן מתתיהו (יוספוס פלביוס): **מלחמת היהודים**. ירושלים: הוצאת ראובן מס, תשנ"ג (1993), עמ' 127-128)

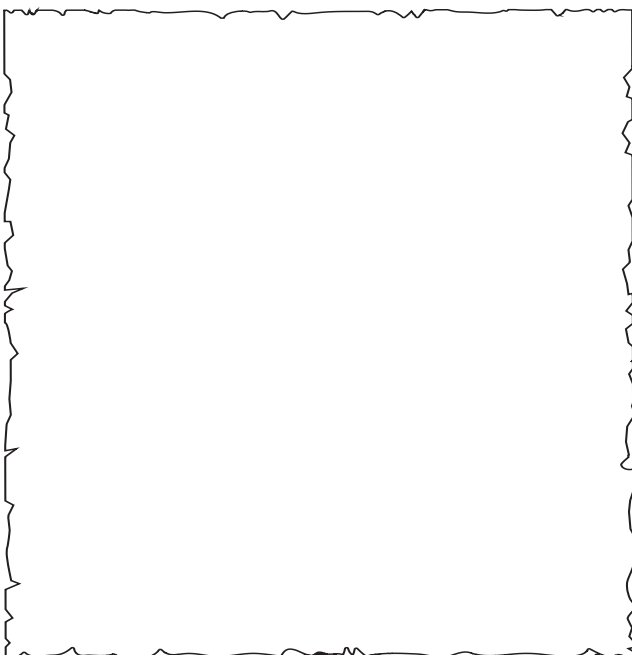
"כלום מצפים אתם להעלי הרית המלחמה זו שיהואו ממדהריות הלתי מיושבים? שהרי המקומות המיושבים נתונים כולם לשלטון הרומאים, אלא אם כן עיניכן נשואות אל מעבר לפרת, וכסבורים אתם שתבוא לכם עזרה ממקורביכם שבחדייה [תושבי ממלכת חדייה התגירן]. אבל הללו לא יסתבכו במלחמה זו בלי נימוק סביר, ואפילו אם יהיו מוכנים למלחמה האופן אווילי, לא יתנו להם הפרטים רעות לכך. מפני שהם זהירים לשמור על שביתת נשק עם הרומאים".

(חגי, שמואל (עורך), יוסף בן מתתיהו (יוספוס פלביוס): מלחמת היהודים. ירושלים: הוצאת ראובן מס, תשנ"ג (1993). עמ' 130)

"אין לכם אלא להישען על סיוע ה', אבל גם ה' ניצה לצד הרומאים. שהרי בלי עזרת ה' לא הייתה ממלכה רחבה כזאת עומדת בשום פנים. ובחנו היטה כמה קשה לשמור בקפידה על מצוות הדת אפילו בשעה שאתם עושים מלחמה באויב שניתן להיכבש הנקל. ... כיצד אתם יכולים לקרוא לעזרת ה' בשעה שאתם מזניחים הכוונה תחילה את העבודה שאתם חייבים לעבוד לו?"

(חגי, שמואל (עורך), יוסף בן מתתיהו (יוספוס פלביוס): מלחמת היהודים. ירושלים: הוצאת ראובן מס, תשנ"ג (1993), עמ' 130)

"הרי אין אדם סבור שאפשר לעשות מלחמה שתסתיים על פי חוזה, ושהרומאים המנצחים ינהגו בכס המתינות. לא, כי הרומאים ישרפו באש את העיר הקדושה כדי שישמש הדבר דוגמא לכל העמים וישמידו כליל את גזעכם.. ואם תילחמו, יטבחו מתנגדינו את כל היהודים.. אם אין אתם מרחמים על נשיכם וילדיכם, רחמו לפחות על המטרופלין שלכם ועל מחוזות הקודש. חוסו על המקדש ושימרו לעצמכם את ההיכל וקודש, שכן הרומאים לא יחוסו על כל אלה שינצחו.."

(חגי, שמואל (עורך), יוסף בן מתתיהו (יוספוס פלביוס): מלחמת היהודים. ירושלים: הוצאת ראובן מס, תשנ"ג (1993), עמ' 131)

קראו את הפיסקה הראשונה בעמוד 114.

ועכשיו.. נערוך ניסוי קטן. אם יש בביתכם בקבוק שתיה תוססת, נערו אותו בחוזקה. האם הנוזל התוסס יתפרץ החוצה? מה צריך לעשות כדי שהדבר יקרה? _____

איך הניסוי קשור לנושא בו אנו עוסקים?

ישנה תסיסה רבה בקרב האוכלוסייה היהודית בארץ על רקע המצב הכלכלי הקשה, המתח החברתי בין המעמדות בעם והקבוצות השונות, הפגיעה בדת היהודית ועריצות השלטון הרומי. הפסקת הקרבת הקורבן לשלום הקיסר, היה הצעד שביטא את "פתיחת הפקק", הפתיח למרד. לאחר מכן, כל רגשות התסכול, הכעס והשנאה התפרצו החוצה..

עתה, ננסה לעקוב אחר מהלך המרד. השלימו את ארבע המשבצות הראשונות בתרשים לפניכם.